

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
АРМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

П Р А В И Л О

ЗА РАСПОРЕД НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ ВО АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Скопје, 2012 година

ПУБЛИКАЦИЈА ПРА - АРМ - 40 - 002 А

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА
НА АРМИЈАТА

02-298/1
16.07.2012
СКОПЈЕ

Евиденциски број (ЦДНЛ): _____

Инвентарски број (Орг. единица): _____

Врз основа на член 26 став 1 точка 18 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ број 42/2001, 5/2003, 58/2006, 110/2008 и 51/2011), началникот на Генералштабот на АРМ на Република Македонија донесе

П Р А В И Л О

ЗА РАСПОРЕД НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ ВО АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ГЕНЕРАЛШТАБ НА АРМ

НАЧАЛНИК

генерал - мајор

Горанчо Котески

СОДРЖИНА

ВОВЕД	7
ПРВА ГЛАВА	9
ОПШТИ ОДРЕДБИ	9
ВТОРА ГЛАВА	11
РАСПОРЕД НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ	11
1. Станување.....	11
2. Утринско вежбање.....	11
3. Обедување.....	12
4. Кревање и спуштање на државното знаме.....	12
5. Постројување и утринска смотра.....	13
6. Обука и работа.....	13
7. Рапорт, службен разговор и советување.....	14
8. Дневен одмор.....	15
9. Слободно време.....	16
10. Културно - забавни активности.....	16
11. Ноќен одмор.....	16
12. Излегување надвор од кругот на касарната.....	17
13. Отсуства.....	18
14. Посети.....	20
ТРЕТА ГЛАВА	21
ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	21

ВОВЕД

Правилото за распоред на работното време во Армијата на Република Македонија (АРМ) претставува основа за изработка на распоред на работното време, како и организацијата на животот и работата на потчинетите команди и единици на Генералштабот на АРМ.

Со Правилото се дадени општи насоки за изработка на распоредот на работно време и им овозможува на надлежните команданти подетално да ги пропишат посебните одредби и активности врз основа на кои го регулираат животот и работата на единиците во касарната - гарнизонот.

Со Правилото се регулирани следните активности: станување, утрински активности, обука, работа, рапорти, службени разговори и советување, културно-забавни активности, излегување надвор од кругот на касарната, отсуства, посети и ноќен одмор.

Правилото исто така обезбедува насоки за реализација на активности и во вонработно време, по наредба на надлежен старешина.

ПРВА ГЛАВА

ОПШТИ ОДРЕДБИ

1)* Со ова Правило се уредува распоредот на работното време и распоредот за живот и работа според условите и природата на работата на командите и единиците во АРМ.

2) Работното време во АРМ, во времетраење од осум работни часа дневно, е определено според следното:

- во командите и единиците: од 08:00 до 16:00 часот;
- во ГШ на АРМ: од 08:30 до 16:30 часот.

Во зависност од потребите на службата работното време може да биде и поинаку определено, според наредба на началникот на Генералштабот на АРМ и командантите на командите и единиците во ранг полк-бригада и повисоко.

За извршување на летачки задачи и работа во ноќни услови, работно време се смета половина час од заоѓање на сонцето до половина час пред неговото изгревање.

Доколку со акт на надлежен орган, на одредено лице му е признато право на скратено работно време, тоа започнува со работа во 08:00 часот во командите и единиците, односно во 08:30 часот во Генералштабот на АРМ и трае до времето определено со актот за признавање на правото на скратено работно време.

---

* Броевите ги означуваат параграфите кои се последователни во сите поглавја.

Почетокот на скратеното работно време (во однос на причината за која е донесено), може да биде и поинаку определено зависно од потребите на службата, и се регулира со наредба на началникот на ГШ на АРМ и командантите на командите и единиците во ранг полк - бригада и повисоко.

3) Во единици во кои службата се врши во смени, работното време е непрекинато, 24 часа, секој ден во неделата.

4) Командантите на касарни, на свое рамниште, наредбодавно го пропишуваат распоредот на работното време, со цел регулирање на животот и работата на единиците и командите сместени во касарната.

На стационарни јазли за врски и издвоени објекти, распоред на работно време се регулира со наредба на надлежниот командант на единицата.

ВТОРА ГЛАВА

РАСПОРЕД НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ

1. Станување

5) Војниците на доброволно служење на воениот рок (во натамошниот текст - војници), питомците на Воената академија (во натамошниот текст - питомци), воениот персонал на стручно оспособување и усовршување и припадниците на АРМ кои по потреба на службата остануваат во единиците, во работен ден стануваат во 06:00 часот, односно еден час подоцна во недела и за време на државни празници.

6) Времето од станување до почетокот на обука, трае најдолго три часа. За тоа време, војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување, вршат лични подготовки, изведуваат утринско вежбање, ги средуваат просториите, вршат лична хигиена и заминуваат на појадок. По појадокот, ја земаат опремата и оружјето, излегуваат на местото за постројување и се подготвуваат за почеток на обуката (наставата).

2. Утринско вежбање

7) Утринското вежбање во времетраење од 30 минути го изведуваат војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување, 15 минути по станување. Со утринското вежбање раководат дежурните органи на единиците.

Питомците можат да го изведуваат утринското вежбање облечени во спортска опрема.

Утринското вежбање се извршува:

- над 10 степени - во маица со кратки ракави;
- од 5 до 10 степени - во маица со долги ракави;
- од 0 до 5 степени - во подоблека;
- од -5 до 0 степени - во џемпер.

Кога температурата е -5 степени и пониска, кога дува силен ветер и за време на врнежи, ако постојат услови, утринското вежбање се изведува во затворени простории, во спротивно не се изведува. За време на вежби и логорувања, утринско вежбање не се изведува.

8) Вежбање заради подигнување на физичката подготвеност на единиците, може да се спроведува и во друго време во текот на денот, по наредба на началникот на Генералштабот на АРМ и командантите на командите и единиците во ранг полк-бригада и повисоко.

3. Обедување

9) Војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување, припадниците на специјалните и летачките единици, обедуваат во војнички ресторан, во една или повеќе смени. Распоредот и редоследот на обедување го регулира командантот на единица, касарна, логорска просторија или гарнизон.

4. Кревање и спуштање на државното знаме

10) Знамето на Република Македонија, секојдневно се крева пред утринска смотра и се спушта пред вечера. Точното време на кревање и спуштање на државното знаме, го одредува надлежниот командант на касарна, логор или друг објект на АРМ.

11) За време на кревање и спуштање на знамето се интонира звучен сигнал. На звучниот сигнал, сите лица во строј и надвор од строј се свртуваат во правец кон местото каде знамето се крева, односно спушта, и го поздравуваат.

12) Знамето го креваат и спуштаат војници, професионални војници, питомците и подофициери, одредени со дневна заповед.

5. Постројување и утринска смотра

13) Постројување на единиците се врши најмалку пет минути порано, од одреденото време за кревање на државното знаме и утринска смотра. На постројувањето присуствуваат и старешини од команди на единици со ранг баталјон и полк - бригада.

Припадниците на АРМ се постројуваат на местото за постројување со лично вооружување и опрема и со материјално - техничките средства предвидени со неделниот распоред за обука.

14) Утринската смотра започнува по кревање на државното знаме. Командант на баталјон и нему рамен старешина, со своја наредба, ги регулира активностите за времетраење на утринската смотра. На смотрата се утврдува моменталната состојба и изгледот на луѓето, оружјето, опремата, униформата и др.

6. Обука и работа

15) Обуката трае шест наставни часа, дневно. Наставниот час трае 45 минути. После секој наставен час се одобрува пауза во времетраење од 10 минути, освен после третиот наставен час, кога се одобрува одмор во времетраење од 30 минути.

Во центрите за обука и единици каде е повикан резервниот состав, обуката може да трае и подолго.

16) Обуката се спроведува во работно време, според планот и распоредот за обука на центрите за обука и единиците. По наредба на началникот на Генералштабот на АРМ и командантите на команди и единици во ранг баталјон и повисоко, обуката може да се спроведува и во вонработно време ако се утврди необученост на персоналот.

17) Неделениот распоред за обука ја опфаќа дневната обука и работа, попладневната работа и активностите за време на работни и неработни денови.

Попладневната работа, по одлука на командантот на касарна, опфаќа организирани активности во времетраење од два часа и во форми на: обука, учење, капење, културно-забавни, спортски и слободни активности.

18) Непосредно по обуката се чисти и подмачкува оружјето, техничките средства и опремата која е користена во текот на денот, под контрола на командирите на основните единици и инструкторите.

7. Рапорт, службен разговор и советување

19) Рапорт, службен разговор и советување со припадниците на АРМ, во време одредено од страна на надлежен старешина, вршат команданти, началници на секции, началници на организациони единици во Генералштабот на АРМ, командири, главни и први подофициери. Командир на самостојно одделение е најнизок старешина кој врши рапорт, службен разговор и советување.

Рапорт, службен разговор и советување се врши поединечно.

20) На рапорт се доаѓа по наредба на претпоставен или постар старешина, заради прекршување на правилски одредби и други норми на однесување. Податоците од рапортот се водат во книга за рапорти.

21) На службен разговор се доаѓа по барање на претпоставен старешина и по сопствено барање. Податоците за службен разговор се водат во книга за службени разговори.

22) На советување се доаѓа по барање на претпоставен старешина, заради укажување на резултатите од работата и однесувањето на повиканото лице, заради размена на идеи, мислења и насочување во професионален развој на советуваното лице. Податоците од советувањето се водат во образец за советување.

Советување се врши најмалку еднаш на 120 дена.

23) Лице, на кое второпретпоставен ќе му нареди да се јави на рапорт, службен разговор или советување, задолжително го известува својот првопретпоставен старешина.

На рапорт, службен разговор или советување од второпретпоставен, може да присуствува и првопретпоставениот старешина на повиканото лице.

8. Дневен одмор

24) Војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување имаат право на дневен одмор, во времетраење до два часа, начелно, после обедавањето за ручек.

За време на дневниот одмор, војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување не се одредуваат за работа. Дневниот одмор може да се одложи или скрати, по наредба на командант на касарна (логор) и старешина од ист или повисок ранг.

Крајот на дневниот одмор, во работен ден, се објавува со пропишан звучен сигнал. По дневниот одмор, во времетраење од 30 минути, се организира чистење и уредување на просториите и кругот.

9. Слободно време

25) Слободно време (време на спроведување на активности по слободен избор) на војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување, им се одредува во периодот од завршување на вечерата до почетокот на ноќниот одмор. Во неработни денови, слободното време може да започне и порано.

10. Културно-забавни и спортски активности

26) Културно - забавните активности (посета на кино, театар, културни манифестации, присуство на свечености и др.) и спортските активности (играње фудбал, кошарка, одбојка, шах, пинг - понг, користење на теретана и други спортски вежбалишта) се плански организирани активности, кои се спроведуваат врз основа на неделените и месечните распореди за работа.

11. Ноќен одмор

27) Ноќниот одмор започнува во 22:00 часот, во исто време за сите единици и припадници на АРМ, сместени во касарна (логор). Почетокот на ноќниот одмор се објавува со пропишан звучен сигнал.

28) До почетокот на ноќниот одмор:

- сите лица се должни да ја средат својата лична опрема;

- сите грејни тела (ако загревањето не се врши централно) треба да бидат изгасени и исчистени, освен ако на друг начин тоа не е пропишано со наредба на командантот на касарна;
- се средуваат сите заеднички простории.

29) По почетокот на ноќниот одмор, на војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување, дозволено им е учење. Телевизиска програма може да се следи во одредени простории.

Лицата кои од разни причини подоцна го започнуваат ноќниот одмор, не смеат да ги вознемируваат и будат останатите припадници на единицата.

12. Излегување надвор од кругот на касарната

30) Излегувањата на војниците, питомците и воениот персонал на стручно оспособување и усовршување надвор од кругот на касарната, можат да бидат редовни, вонредни и службени.

31) Редовно излегување на питомците и лицата на стручно оспособување и усовршување се одобрува во:

- сабота од 16:00 до 24:00 часот;
- недела и празник од 11:00 до 22:00 часот;

Редовно излегување на војниците, им се одобрува после дадена свечена обврска, во:

- сабота од 16:00 до 21:30 часот;
- недела и празник од 11:00 до 21:30 часот;

Редовното излегување на војниците и питомците, по завршување на работно време, го регулира дежурниот старешина на касарната.

32) Вонредно излегување на војниците и питомците, може да им се одобри кога во посета ќе им дојде член на потесното семејство (татко, мајка, брат, сестра, брачен другар и деца), во работен и неработен ден, по одлука на претпоставен старешина.

При посета на брачен другар на питомец (свршеница или свршеник), по негово барање, може да му се одобри вонредно излегување преку цела ноќ.

Наградно излегување надвор од кругот на касарната, на војниците и питомците, им се одредува по завршеток на обуката (наставата), по одлука на претпоставен старешина.

На питомците кои ги положиле сите испити со минимален просек 9,00, командирот на чета (наставна група) може да им одобри секојдневен излез во град, во периодот од 16:00 до 22:00 часот.

Војниците и питомците можат да користат излегување надвор од кругот на касарната, заради приватни и вонредни работи, односно за извршување на неопложни работи (повикување од страна на државни органи, стапување во брак на член на потесното семејство, посета на тешко болен или смрт и во други оправдани случаи). Во вакви случаи, излегувањето го одобрува претпоставен старешина со ранг командир на наставна група и повисок, а на војниците - командир на секција за обука на граѓани и повисок.

33) Службени излегувања надвор од кругот на касарната поради вршење на службени работи, одобрува претпоставен старешина на положба, командир на наставна група и повисок - за питомците, односно командир на секција за обука на граѓани и повисок - за војниците.

13. Отсуства

34) Во текот на школувањето, питомците имаат право на викенд отсуство, семестрално отсуство, отсуство за приватни работи и отсуство заради здравствени причини.

Питомците користат викенд отсуство два пати месечно, а на тие што ги положиле сите испити со минимален просек 9,00, може да им се одобри да користат три викенд отсуства. Отсуството трае од петок од 16:00 часот до недела во 22:00 часот.

На питомците им се одобрува семестрално отсуство во траење од: најмалку седум дена на крајот на зимскиот семестар и најмалку триесет дена на крајот на летниот семестар.

35) Војниците имаат право на викенд отсуство, отсуство за приватни работи и отсуство поради здравствени причини.

На војниците им се одобрува едно викенд отсуство месечно, во периодот од петок од 15:00 часот до недела во 21:30 часот (првиот викенд го користат после дадена свечена обврска и истиот не се смета како редовен викенд).

36) На војниците и питомците, може да им се одобри користење на викенд отсуство за време на државни празници. Истото започнува во 15:00 часот на денот што му претходи на празникот, а завршува во 21:30 часот последниот ден на празникот.

37) Војниците и питомците имаат право на отсуство за приватни работи (стапување во брак, раѓање на дете, тешка болест или смрт на член на потесно семејство и сл.). Отсуството може да трае најмногу до пет дена, а го одобрува претпоставен старешина на положба командир на наставна група и повисок (за питомците), односно командир на секција за обука на граѓани и повисок (за војниците).

Во случај на воена или вонредна состојба и зголемени мерки на борбена готовност, отсуството за приватни работи го одобрува деканот на Воената академија (за питомци-

те), односно командантот на Командата за обука и доктрини (за војниците).

38) Отсуство поради здравствени причини им се одобрува на војниците и питомците, врз основа на уверение - предлог на лекар или военолекарска комисија.

Отсуството го одобрува претпоставен старешина на положба командир на наставна група и повисок (за питомците), односно командир на секција за обука на граѓани и повисок (за војниците).

14. Посети

39) Питомците и војниците можат да примаат посети во кругот на касарната, во наменски простории, според следното:

- питомците: во работен ден од 16:00 до 20:00 часот (најмногу два часа) и во неработен ден од 08:00 до 21:00 часот (најмногу четири часа);
- војниците: во работен ден од 16:00 до 17:00 часот и во неработен ден од 10:00 до 17:00 часот (најмногу четири часа).

ТРЕТА ГЛАВА

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

40) Со денот на влегувањето во сила на ова Правило престанува да важи Правилото за распоредот, почетокот и завршетокот на работното време во текот на денот и за подолг временски период, како и живот и работа според условите и природата на работата на единицата бр.03-310/10 од 30.06.2011 година.

41) Ова Правило стапува во сила со денот на негово донесување.

